

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2Articoli și cores-
pondențe pentru pu-
blicare se trimit re-
dactiunii.Concure, inserțiuni
precum și taxele de
abonament se trimit
Administrațiunii ti-
pografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe ½ an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe ½ an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Controlul în școală.

Mai mulți ochi mai multe văd. Aceasta este logica controlului. Pe omul datoriei împlinite nu-l poate dar supăra controlul în școală, din contră are să-l înveselească, căci îi oferă ocazia de a profita de judecata favorabilă ori nefavorabilă a organului de control; ca o nouă îndrumare a activității sale. Criticul este cel mai bun prietin al scriitorului, întocmai astfel inspectorul al învățatorului.

Toate școlile controlate prosperează; cele necontrolate sunt expuse la discrețiunea învățatorului cu problematice sorti de izbândă în rezolvarea chestiunilor pedagogice.

Suntem obicinuți a privi controlul statului în școală ca și o invaziune dușmănoasă, de aici panica ce cuprinde lumea la auzul comisarilor ministeriali. Trebuie să lămurim odată aceasta chestiune, ca să nu stăm vecinic alarmați de năluca comisarilor ministeriali.

Statul are dreptul de a controla școlile, iar noi datorința de a respecta acest drept: dați Chesarului ce este a Chesarului și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu ne zice însuși Mântuitorul Hristos. Noi nu suntem nici rebeli nici apostatați, dăm din prisosință Chesarului ce este a Chesarului și ținem cu sfințenie la așezămintele noastre bisericesti-culturale.

Școala nu se poate apăra, — dacă admitem acest punct de vedere al defenzivei — prin comitete, prin sinoade ori consistoare, ci prin sine însași, adecă prin bonitatea ei. Aceasta bonitate desarmează ori ce aversiune și eluptă recunoștința organului de control. Spre a putea dar feri școlile noastre de umiliri și nimiciri. să le organizăm astfel, ca se poată presta critica și se fie capabilă de a realiza îndrumările criticei obiective. In cazul acesta controlul statului nu numai că nu este supărăcios pentru noi ci din contră binevenit spre a obține un testimoniu legal despre hărnicia școlilor noastre. Acest testimoniu legal este cel mai puternic scut al lor în afară.

Școlile noastre, în raportul lor față de stat, numai întru atâta stau la adăpostul consistoarelor

întrucât privește poziția lor de drept, dar acest adăpost nu se extinde și la viața ei internă de progres. Ar fi păcătos un consistor, care ar adopta slăbiciuni în școală.

Statul și-a exerciat estimp dreptul de control asupra tuturor institutelor noastre pedagogice din metropolie în marginile cele mai largi și institutele noastre au un testimoniu legal, că și împlinesc datoria. Chiar experiența scoasă din acest control ne dă cuvântul de a lămuri chestiunea și a susține teza, că nu este în detrimentul școlii controlul de stat, acolo, unde sunt intențiuni bune de a ține școala la nivelul pedagogic de astăzi, ca un far luminos, și unde controlul se face obiectiv pe baze strict pedagogice. Unde se întrunesc aceste două condițiuni, acolo școala numai câștigă poate prin controlul statului.

Preconțiunea tuturor însă este, ca consistoarele se îngrijească ca școala se fie scutită de orice influință externă de orice prejudiciu și se servească numai un scop, adecă scopul culturii morale și intelectuale a elevilor. Dreptaceea ea are să stea sub stăpânirea absolută a principiilor pedagogice, ori ce cuvânt disonant în acest concert strică armonia și prefăce din școală un cuib de vespă. De aici rezultă, că control școlilor să se facă numai prin bărbați de școală, cari înțeleg arcele învățământului, greutățile și succesele profesorului. Astfel va fi și profesorul ajutat în chemarea sa și școala în progresul ei real. Unde este acest control, acolo este asigurată și libertatea învățământului.

Distingem dar întră controlul polițial și controlul pedagogic precum facem distincție întră libertinismul și libertatea învățământului. Controlul pedagogic este protectorul libertății învățământului, până când controlul polițial este opresorul învățământului; controlul pedagogic regulează și tendințele de libertinism, fără intervenție polițial, prin ridicarea sentimentului de datorie peste afacțiunile personale.

Am sulevat aceste chestiuni ca și îndrumări de acord dintre școală și controlul ei, înțeleg atâ controlul autorităților bisericesti cât și a autorităților civile. Și dacă ne-a succes a convinge, am luat tăiușul rândului celui mare ce re-

zultă din războiul dintră școală și controlul ei, pentru că inter arma silent musae.

Fie-ne deviza a convinge cercurile controlătoare despre munca cinstită ce o săvârșim în institutele noastre, ca se nu ni se poată arunca în față rușinoasa imputare, că suntem incapabili de cultură proprie, și să se tragă de aici dezastose concluziuni pentru biserică și neamul nostru românesc.

Moment cultural.

(s.) In fiecare an, „Asociațiunea pentru cultura poporului român» dă privilegiu, centrelor de viață românească deșteptate la conștiința trebuințelor culturale ale poporului nostru, de a primi duh din duh, lumină din lumină.

A purtă făclia culturii și artei române, pentru a răspândi lumină câtă se poate generaliză într'o măsură oarecare, în locurile mai mult ori mai puțin îndepărtate, ori izolate de centrele cari sunt în drumul progresului nostru, — este una din cele mai folositoare, mai nobile, mai indispensabile activități, a societăților culturale.

În modestele noastre condițiuni de viață largirea influenței „Asociațiunii, este un factor de căpetenie pentru progresul cultural, căci nu numai prin rolul și rostul său, ci și prin elementele concentrate în serviciul acestei instituțiuni, este ea în deosebi în măsură de a îndeplini misiunea sa culturală.

Sunt, incontestabil, multe greutăți, piedeci și neajunsuri în munca și în cucerirea succeselor ori cărei organizării omenesti, căci în general, nu congruează puțința cu vrerea sau bunăvoința; și cele mai idealistice porniri se împedecă, dacă nu se zdrobesc chiar, de realitate.

Calcularea dar cu realul, ne va da cinozura situației și criteriul judecății pozitive, nepreocupate.

În această ordine de idei, stabilirea adunării generale a »Asociațiunii« în anul acesta la Șimleu, în zilele de 6—9 August este binevenită; și aceasta cu atât mai vârtos, cu cât în cercul Silvaniei există deja o mișcare culturală, care se va potența prin legăturile ce se vor întări prin contactul intim cu cercurile centrele ale Asociațiunii.

În deosebi poporul din acele părți va avea privilegiul de a vedea o piesă populară originală — după cum ne spune avizul adunării generale —, întocmită de oameni chemați și dibaci, pentru desfătare și propagarea într'o limbă frumoasă și curată românească și printr'o muzică românească a plăcerii cari va rămânea în avzul și amintirea celor ce vor fi înveselit, la acele prestațiuni...

Vor colabora la prestațiunile acelei adunări, corul teologilor din Gherla, »Hilaria« din Oradea mare și al casinei din Șimleu, — un lucru frumos

și doveditor de armonie nu numai în — muzică, ci și între grupe răslețe de cultivatori ai cântării din tineretul nostru, — căci după cuvântul poetului: Unde este cântec, acolo să stai; căci sunt oameni buni...

Întâlnirile ce se fac cu aceste ocaziuni sunt de bun folos; nu înzădar se cunosc între ei, aproape toți intelectualii nostri, căci întâlnirile, cunoștințele dela asemenea ocaziuni, adună, strâng, cimentează o societate ca a noastră, atât de puțin unitar crescută prin școalele și care are atât de mare trebuință de unitatea sufletească.

Ar fi însă de dorit — și relevăm aceasta incidental cu acest privilegiu — ca să se pornească și în aceste părți, ale Sălăgiului și în special să se deie impuls și de »Asociațiune« pentru coborîre în popor, pentru luminarea lui, cu mijloacele ușoare și practice, ce știința modernă ne pune la dispoziție, cum sunt conferențele cu schiopticoane și instruirea adulților.

Pietatea pentru trecut și hărnicia în prezent, sunt acei factori, pe cari se întemeiază viitorul.

Urăm spor și belșug adunării generale a »Asociațiunii« pentru cultura poporului român!

Evoluțiunea și depravațiunismul.

(Urmare și fine).

Atât viața fizică cât și pre cea intelectuală, religioasă și morală a întregii omenimi din toate timpurile el o privește în prisma unității, armoniei cauzalității și finalității eternei legi constată că, toate elementele vieții: fizice și sufletești se înșiră pe firul marcant al eternului plan, care tinde spre perfecțiune. În admirabilul raport al ambelor vieți evoluțiunismul află grandiositatea operei și frumsețea melodică, în care toate notele diferențiale se contopesc într'o admirabilă armonie, ce rădică sufletul peste neajunsurile deprimătoare la dulcile speranți ale unei vieți viitoare cunoscută din cursul progresist al vieții naturale și garantată de posibilitatea perfecțiunii.

Din aceasta adâncă privire în misteriiile ambelor firi cunoaștem munca zilnică, ca element de viață, ca condiție de existență ca princip, ce ne îndulcește viața și neferește de boldul senzualității, ca o cale, pe care spiritul ajunge la dominanță.

Moartea ni-o prezintă ca o copie adecvată de pe naturala învechire și peire, ca o trecere la altă viață mai superioară. Cunoșcând din cursul lumii, că peirea este calea invierii, analog ca prezentul pasagial viitorului în moartea fizică, care îngrozește individul, spiritul speciei află garanța vieții celei de veci, precum ne învață Dumnezeu Mântuitor: „Grăunțele de grâu, de nu va putrezi, rod nu va aduce.

Depravațiunismul contrar a acestor adevăruri adânci susține calea inverză dela perfecțiune la deteriorare, care în eternul plan n'a putut fi prevăzută. El de-

gradează pe Dumnezeu la un meșter rău, a cărui operă la prima probă s'a arătat defectă și pretinde conziderabile corectări. Prin admiterea acestora și prin pretinsa satisfacție denaturează esențialele sale calități.

Ce privește prin de tot îngusta prizmă a individului senzual și prin generalizarea depravației și a răspundibilității întunecă orizontul noetic și neagă providențialul progres. Argumentele nu le scoate din rezultatul diametral al pozitivelor și negativelor dispoziții religios-morale, nici din întreaga viață a lumii întregi ci numai din conținuturile negative ale ideii „păcat”. Disconziderând cu totul frumusețea, armonică unitatea și evinceisa finalitate a vieții naturale, cum ea conduce pe om pe calea evoluției intelectuale și morale, el subliniază numai contractele providențiale, pe cari în mod îngrozitor le afectează la consecvenții funeste ale blăstămului pentru păcatul comis de primul om.

Contrar vederilor lui Isus Hristos, care zice: „Împărăția ceriului se silește, și cel ce voește a o dobândi, trebuie să se silească”, depravaționismul privește munca ca un blăstăm, iară perfecțiunea ce constă în cel mai superior grad de cultură intelectuală, el o caută în de tot originala și naiva stare, de pe care omul a căzut.

În continuitatea deducțiilor raționale, cari ni se idează cu necesitate conclusivă, viitoarea perfecțiune spre care toată natura tinde în mod pozitiv-providențial, se întunecă de pesimistul iudaism creștin, și în locul speranțelor mângâitoare, care ne ușurează și ne limpezește viața omenimea gânditoare se cufundă în cea mai neconzolată desperare sau în abizul pernițios al necredinței.

Creștinismul optimist și idealist fiind un proces de constantă evoluție progresivă, care prin mediul viu al munci duce la viață și la perfecțiune; iară jidovescul depravaționism senzualist și pesimist, care caută perfecțiunea în naivitatea primordială și fericirea în trândava neactivitate, cunoscută ca simptomul morței, stau cătră olaltă în cea mai pronunțată contradicție.

Din rezumatul relevărilor rezultă, că creștinismul ca cea mai limpede și singură mântuitoare religie numai prin purificarea teologică de heterogenele petrefacte iudaiste poate ajunge originara limpezime a soteriologiei lui Isus Hristos și la capacitatea, de a înălța omenimea pe culmea concepției spirituale căci dacă legea jidovească n'a putut mântui, cum va putea cea formal nouă dar esenți l veche a duce realizarea misiunii finale.

V. Simiganoschi.

Cântările bisericesti române.

Părintele Terențiu Bugariu preot militar a edat »cântările bisericesti române« sub titlul de »Sentinela«, prin care declară război »Notiștilor«

noștri. Abstragând de partea subiectivă a lucrării care n'avea loc acolo, pentru partea obiectivă a tratării cântărilor bisericesti, dăm loc apelului următor, lansat de autor :

„Sentinela“

cântărilor bisericesti-române.

Au apărut această lucrare, căreia subscribul i-am jertfit o viață întreagă și mai ales cei din urmă 16 ani.

Biserica rom. cath. la inițiativa papei Pius x. (Vatican, Nov. 23) lucră azi din reputeri, cu un aparat enorm de mare intelectual și material, ca se restituie cântare bis. vechiă în cadrul ei de mai nainte adunând coralele vechi, ceea ce în „Sentinela“ este azi grupat și precizat până în cele mai subtile nuanțe așa, că pentru viața religioasă-morală a noastră română acest op este indispensabil, servind interese numai comunitate!

Deschid prin urmare o luptă cu toți profesorii de muzică : români, sârbi et. c. cari pe terenul cântărilor bis. au introdus în biserică orientală română (ortodoxă) : *profanisme, profanări schelete, caricaturi*, sau cari răzâmați pe diplomele din conservatorii s'au ținut de competenți a eterniza prin sistemul notelor lineare, melodiile vechilor noastre cântări.

Opul cuprinde : **Partea I.** carea tractează despre *modul lucrării și originea cântării* făcând comparații preste comparații ce ating prestațiunile lui : Dima (Brașov), Vidu (Lugoș), Lugojan (Arad), Sequens (Caransebeș), Stancovici-Topalovici (Panciova), Jiveovici (Carlovitz), Musicescu (România) etc. ce stau cu totul departe de a fi cuprins *esența* cântării, carea pentru „Notiștii“ noștri este : terra incognita.

Partea II. cuprinde *întreg materialul* cântărilor — aranjate pe note — și anume *modele* pentru : *glasuri ; podobii ; irmoasele ;* — *cântările liturgice* (duett) — *pripele, psalmi, sfetilne ;* *cântări alese ; profanisme-caricaturi* din diferiți autori, pentru convingerea tuturor și în fine *fonografia greacă.*

Partea III. tractează *analiza* cântărilor din partea II. ce este un studiu scurt asupra materialului întreg.

În fruntea *Notelor* stă emblema ca icoană, — lucrată în mod artistic pe baza indegetărilor mele — carea este chipul visiunii ce-am avut-o în an 1907. — Iulie. — Voind să abat ori ce suspțiune de-asupra capului meu ce ar tinde într'acolo, că eu sub scutul sau firma visiunii aș dori să-mi văd opul trecut în lumea cea mare, după ce în „Introducere“ am desvălit adevărul fără milă și cruțare față de luceaferi, autorități ori demnitari, declar că lucrarea aceasta o supun criticeii tuturor academiilor de științe din Europa întreagă, de unde aștept, că cu aceiaș măsură să mi se croească sentința, fiind gata a întimpină ori ce furtună ce s'ar ivi în jurul „Sentinelei“.

Opul întreg se estinde pe : I — XIV. pg (t. xt) ; 1 — 72 pg. (note) ; 73 — 78 pg. (text) tipărit în 3 institute de tipaiu pe o hârtie de tot fină (salon) — format

34 cm. lung., 24 cm. lat — cu adausul că în *note*: nu este eroare nici de aranjare nici de tipariu!

Prețul: 20 cor. plus porto (pachet sau recomandat, numai per *rambursă*) — simplu broșurat. — Esemplare legate nu sunt.

Comande la adresa:

Terentius Bugariu,
preot militar, autor-editor-proprietar,
Timișoara (Temesvár-Gyárváros) Hungaria.

Convocare.

În virtutea §-lui 11 din statute și bazați pe dispozițiile adunării generale precedente convocăm membrii »Reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale ort. române din protopopiatele aradane I—VII« și pe toți binevoitorii sprijinitori ai cauzelor culturale, la a

XVIII adunare generală ordinară

pe Duminică în 27 Iulie (9 August) și Luni în 28 Iulie (10 August) a. c. în comuna M.-Radna.

PROGRAM:

Sedința I. (Duminică dimineata).

1. Asistare la sfintele servicii Dumnezești în biserica ort. română din loc.
2. La 10 ore deschiderea adunării generale.
3. Bineventarea oaspeților.
4. Prezentarea rapoartelor și esmiterea comisiunilor cenzurătoare.
5. »Educațiunea modernă« studiu pedagogic de *Iosif Stanca* învățător în Roșia.

Sedința II. (Duminică după amiază).

6. »Metodul direct la propunerea limbii magiare« tractat de *Dimitrie Boar Nădab*.
7. »Educațiune și nu instrucțiune« disertațiune de *Traian Givulescu Pauliș*.
8. »Influența educațiunii pentru deșteptarea și formarea caracterului moral« disertațiune de *Dimitrie Olariu Covăsinț*.

9. »Părerii despre educațiune, greșelile ce se fac în practica aceleia și îndreptarea lor« disertațiune de *P. F. Dârlea* inv. supl. în Pâncota.

Sedința III. (Luni dimineata).

10. »Vocațiune și diligență — speculă și trândăvie«, disertațiune de *Ioan Roșu Buteni*.
11. Referadele comisiunilor.
12. Propuneri și interpelări.
13. Fixarea timpului și locului pentru proc-sima adunare generală.
14. Exmiterea comisiunei autenticătoare.
15. Încheierea adunării generale.

Arad, din sedința comitetului ținută la 12/25 Iulie 1908.

Iosif Moldovan
președinte.

Dimitrie Popoviciu
secretar general.

NB. Prezența membrilor se va constată în decursul sedințelor după împrejurări.

Spre orientare.

Învățătorii din părțile Aradului vor plecă din Arad cu motorul »Arad-hegyaljai« Sâmbătă în 26 Iulie (8 August) la 2 ore p. m. Tot atunci vor plecă din Pâncota învățătorii din părțile Halmagiului și se vor întâlni cu Aradani la 3 ore în Ghioroc. Sosirea la Radna stațiunea din fața școlii înainte de 4 ore p. m.

După sosire, se conduc oaspeții la cvartire; iar seara la 8 ore vor conveni în ospătaria mare la serata de cunoștință.

Duminică, după prima sedință, va fi prânz comun, iar seara la 8 ore concert.

Luni, după încheierea adunării generale, se face excursiune la cetatea Șoimoș.

Insinuările pentru cvartire și la prânzul comun să se adreseze *d-lui Traian Givulescu inv. în M.-Radna, până Joi în 24 Iulie (6 Aug.) a. c.*

Învățătorii despărțământului ppopesc Radna, cu concursul membrilor mai tineri și sub conducerea *d-lui inv. Traian Givulescu* din Radna, aranjază Duminică seara la 27 Iulie (9 August) a. c., în onoarea și favorul reuniunii.

Concert și petrecere de joc.

PROGRAMA:

1. Motto: Imnul unirii de Porumbescu-Popoviciu.
2. Serenadă: H. Marchner.
3. Duet — Dșoarele Ștef și Dolga.
4. Mama Anghelușa cântionetă de V. Alexandri: predată de *d-l N. Fridrich* învățător.
5. Dorul de Trifon Lugojan.
6. Marșul economilor de C. Porumbescu. Inceputul la 8 ore seara.

Aviz!

Părinții, cari doresc să și așeze băeții pe anul școlar 1908/9 în *Internatul gr. or. român diecezan din Beiuș*, vor avea se înainteze petițiune instruită cu testimoniu școlar de pe anul precedent și atestat dela medic, că băiatul e deplin sănătos, cătră Rectorul Internatului adresându-o subscrisului cel mult până la 6/19 Aug. 1908.

Taxa de întreținere la an 320 cor., este a se solvi anticipative și regulat în patru rate de câte 80 cor. anume: la 1 Septemvrie, la 15 Noemvrie 1908, la 1 Februarie și 15 Aprilie 1909.

Deodată cu rata primă la înscriere este a se solvi pentru medic, medicini, spălat și scaldă o taxă de 20 cor.

Fiecare elev susceptut va aduce cu sine 2 rânduri de vestminte de port; albiturile necesare

câte 6 rânduri din fiecare ; 2 schimburi de pat, o saltea (sac de paie 180 cm. lung) perie de cap, dinți, vestminte și încălțăminte.

Elevul, care în decursul anului ar părăsi internatul din motive neacceptabile, va avea să desdauneze institutul cu câte 10 cor., pentru fiecare lună restantă din anul școlar.

De a recurge să fie primiți nu se scutesc nici elevii vechii ai internatului.

Dat în Beiuș, la 2/15 Iulie 1908 din ședința Rectorului Internatului.

Victor Fildan,
rector-catihet.

Nr. 4201/1908.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă petițiunile de primire în institutul pedagogic ort. român din Arad, pe anul școlar 1908/9, au să fie înaintate la adresa Consistorului cel mult până în 1/14 August a. c. instruite cu :

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu despre absolvarea alor 4 clase medii.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat de protopopul concernent.
4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea corporală.

Atari reflectanți vor avea să alătore la cererea de primire și certificat dela antistia comunală, în care să se cuprindă date amănunțite despre starea materială atât a reflectantului cât și a părinților lui. Aceste atestate vor trebui, ca spre confirmare să fie semnate și de conducătorul oficiului parohial din loc.

Arad, la 17/30 Iunie 1908.

*Consistorul gr. ort. rom.
din Arad.*

CRONICA.

Repaosul de Duminecă. În ministeriul de comerț s'a compus un nou proiect de lege despre repaosul de Duminecă, în înțelesul căruia în capitala Budapesta prăvăliile rămân închise ziua întreagă în Dumineci și sărbători, afară de prăvăliile cu victualii, cari rămân deschise până la oarele 10. În orașele din provincie prăvăliile rămân deschise până la amiază. Proiectul de lege va fi supus întâiu aprecierii unei anchete, și apoi va fi prezentat parlamentului.

Comitetul reuniunii învățătorilor bănățeni în ședința sa ținută în Timișoara la 4/17 Iuliu a. c. a stăvilit bogatul program al adunării generale dela 30 August n. a. c. a luat inițiativa pentru scrierea cronicelor școlare și publicarea concursului pentru următoarele

teme pentru a. 1909. a) Prin ce mijloace vom câștiga și mai mult simpatia poporului pentru școală? b) Formarea caracterului. c) Panteonul pedagogic bănățean. Ședința a fost bine cercetată.

În atențiunea învățătorilor. Vener. Conzistoriu a pus în lucrare și pe la sfârșitul lunii August va apărea în tipografia diecezană anuarul școlar după modelele statului. Prețul pentru o școală cu 80 elevi va fi 5 cor. — iar dela 80 până 120 elevi 6 cor. — exemplarul.

Comandele să se facă pe la finea lunii August.

Concurs.

Pentru întregirea vacantului post de paroh din parohia de *cl. II* din *Checheș*, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt : 1. O sesiune parohială de 32 jughere, parte arător, parte fânaț. 2. Întregire dela stat, care până acuma, pentru preot cu mai puțin de 8 clase, a fost la an 605 cor. 76 fil. 3. Bir preoțesc, câte 6 oche de cucuruz sfărmat dela fiecare număr de casă și 4. Ștolele uzuale.

Reflectanții la acest post, care trebuie să aibă o calificare pentru parohii de clasa II-a, au să-și instrueze petițiile lor conform legilor noastre în vigoare și prin oficiul protopopesc gr. ort. rom. din Belinț (Bélincz, Temes megye) să le adreseze comitetului parohial din Checheș, având a se prezenta odată în lăuntrul termenului concursual, și în s. biserică de aici, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și în cântare, eventual în slujire și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine : *Gerasim Sârb* protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de *cl. II* din *Abramul superior* cu filiile *Cohan* și *Chiribiș*, ppiatul Orășii-mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **24 August (6 Septembrie)**.

Emolumentele sunt : A) Dela Abramul superior, Cohan, casa parohială cu supraedificate ; 1) 25 1/2 jug. pământ arător și fânaț ; 2) folosința cimiterului vechiu ; 3) dreptul de pășunat pe 4 respective 8 vite ; 4) competița de lemne din pădurea comunală conform uzului ; 5) competița de bir dela 40 numere de case una măsură bucate, parte grâu, parte cucuruz, sau în bani câte 2 cor. ; 6) dela 10 geleri câte 1/2 măsură bucate, ori în bani 1 cor. ; 7) venitele ștolare anume : pentru înmormântare mică 2 cor., mare 10, 8 sau 6 cor., după starea respectivului, botez 80 fil., cununii și vestiri 5 cor., feștanie 1 cor. 20 fil sau 80 fil., evangelia lui Lazar 2 cor., un stâlp 2 cor., maslu 2 coroane.

B) Dela Chiribiș : 1) 6 jughere catastrale cu competița de pășunat și lemne până când comuna va avea pădure, 2) dela 40 numere de case câte una măsură bucate ori în bani 2 cor., iar dela 6 geleri câte 1/2 măsură bucate ori 1 cor. Venitele ștolare ca și la Abramul superior-Cohan.

Filia Chiribiș concurge cu venitul casei parohiale de aici, la susținerea casei parohiale din parohia matre întregirea dela guvern pentru candidații cu 8 clasa 1246 cor. 92 fil. Contribuția după pământuri o va solvi alegândul.

Dela recurenți se cere cvalificația prescrișă pentru parohii de cl. II. Recurenții pe lângă observarea §-lui 0 din Regulament pentru parohii au a se prezentă în s. biserică, spre a-și arătă dexteritatea in cant, tipic și oratorie.

Recursele adresate comitetului parohial de acolo să se înainteze până cu trei zile înainte de alegere subscrisului oficiu ppsc în Oradea-mare.

Alesul va avea să provadă grătit cathizarea a școalele de ori ce categorii din parohie.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școl.

—□—

1—3

Se escrie concurs pe un post de învățător la școala poporală ortodoxă română din *Ecica-română*, (Románécska) cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“, cu următoarea dotațiune anuală:

Salariu fundamental 1000 cor. bani de locuință 200 cor., contravaloarea grădinei 20 cor., scripturistica 10 cor. și de fiecare conferință câte 12 cor., în diurnă și viatic. Pentru instruirea și conducerea corului bisericesc precum și pentru propunerea cântărilor bisericesti și a notelor 100 cor.

Învățătorul va avea să se conformeze următoarelor condițiuni și îndatoriri:

1. Învățătorul va fi strămutabil dela o clasă la alta de băieți, de fete ori mixtă, după hotărârile com. parohial.

2. Va propune în toate clasele muzica vocală după note și cantul bisericesc (glasurile).

3. Va instrui corul bisericesc și cântările liturgice după note și va cântă cu corul în Dumineci și sărbători la s. Liturgie.

4. Va cercetă regulat s. biserică cu elevii sei și va ținea strana.

5. Va ținea școala de repetiție cu elevii îndreptințați conducerii sale.

Reflectanții au să-și înainteze în terminul indicat recursele adresate comitetului parohial, P. On. Oficiu ppsc în Nagykomlós (Torontál) și se fie ajustate conform legii și regulamentului în vigoare cu toate documetele necesare în original ori în copie autentică.

Dela recurenți se recere pe lângă cvalificațiunea învățătorescă și cvalificațiune specială pentru muzica vocală și instrumentală. Mai departe au a se prezentă în vre-o Duminecă ori sărbătoare la s. biserică, spre a-și arătă dexteritatea în cele rituale.

Dat în Ecica-română, din ședința com. parohial ținută la 11/24 Iunie 1908.

Valeriu Magdu

președinte.

Gligor Brenda

notar.

In conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din *P. Zăvoeni*, tractul Vașcăului, prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: în bani 400 cor., cvartir și grădină și la timpul său se va cere întregire dela stat.

Ceice doresc a reflectă la acest post sunt poftiți a-și înaintă recursurile lor, instruite conform regulamentului, On. Domn Moise Popoviciu adm. ppsc în Segyest p. u. Rieny, iar în vre-o Duminecă ori sărbătoare au să se prezenteze la s. biserică din P. Zăvoeni spre a-și arătă dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopesc.

—□—

1—3

Se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătoresci din protopopiatul *Orășii-mari*:

1. *Bogeu*, cu termin de alegere pe **20 August** (2 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: 300 cor., în bani cortel cu grădină și venitele cantorale.

2. *Chiribiș*, cu termin de alegere pe **20 August** (2 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale.

3. *Buciumi-Topoști*, cu termin de alegere pe **27 August** (9 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: 300 cor., în bani și naturale, cortel cu grădină și venitele cantorale.

4. *Șușturogiu*, cu termin de alegere pe **22 Aug.** (4 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: în bani și clacă 108 cor., dela 80 numere de case câte una măsură bucate à 2 cor. — 160 cor., pământ arător și fânaț 7 jugh., și competița de pășunat 48 cor., 2 orgii de lemne aduse acasă 20 cor., de tot 376 cor. Dările publice le vor suportă aleșii.

Dacă aceste stațiuni să vor îndeplini cu învățători cvalificați, salariile să vor întregi la minimalul prescriș de lege prin ajutor dela stat, de unde se vor exoperă și eventualele cvincvenale.

Doritorii de a ocupă vre-una din aceste stațiuni sunt avizați ca recurssele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate respectivelor comitete parohiale să se trimită subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare, cel puțin cu trei zile înainte de ziua alegerii, având recurenții a se prezentă în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din comunele respective, spre a-și arătă dexteritatea în cant și tipic.

Comitetele parohiale

In conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl.

—□—

1—3

În temeiul incuviitării Veneratului Consistor Nr. 4 84/1908, pentru îndeplinirea parohiei de *clasa III Berindia*, se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele: 1. Un pătrar de pământ arător, fânaț și pășune. 2. Bir dela cei cu un pătrar de pământ 2 cor., dela cei cu un $\frac{1}{2}$ pătrar 1 cor., dela jeleri 50 fileri. 3. Dela înmormântări până la 7 ani 2 cor., peste 7 ani, prohodul și iertăciunile 6 cor., un stâlp 2 cor., o evanghelie 40 fil., liturgie în zile de rând 2 cor. 4. Botez cu sfințirea apei 1 cor. 5. O slujbă 40 fil. 6. Estrase special 2 cor., familiar 4 cor. 7. Dela cununii 4 cor. 8. Maslu 2 cor. 9. Feștania mare 1 cor. 10. Intregirea dela stat 737 cor., respective 1537 cor., conform cvalificației celui ales.

Dările și ecivalentul după pământ are se le solvească preotul, care e obligat a catehiză și în școala confesională fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupă aceasta parohie, să-și înainteze petițiile lor ajustate conform dispozițiilor regulamentare, subscrisului pprezviter în Buttyin, cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, având a se prezentă în s. biserică, spre a-și arătă dexteritatea în oratorie și rituale.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Trăian I. Magier* protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala conf. ort. română din *Chirălău* (Királyi), se escrie concurs cu termin de alegere pe **21 Aug.** (3 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: în bani gata 600 cor., cortel cu grădină și ștolele cantorale dela funcțiunile obveninde. Alesul va avea să provadă cantoratul în bise-

rică și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Dela recurenți să pofteste ca recursurile provăzute conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. parohial din Chirălău să le substearnă subscrișului oficiu ppsc în Oradea-mare, până la 19 Aug. (1 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala ort. română din *Chișlaz*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 21 Aug. (3 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 600 cor., bani și venitele cantonale, cortel liber cu grădină. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. par. din Chișlaz, să se trimită subscrișului oficiu ppsc în Oradea-mare, până la 19 Aug. (1 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala ort. română din *Dârnișoara*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 22 August (4 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: în bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele ștolare. De lemne pentru încălzitul școlii se va îngriji comuna. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. par. din Dârnișoara, să se trimită subscrișului oficiu ppsc în Oradea-mare, până la 20 August (2 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala ort. română din *Cotigletii*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 26 August (8 Sept.) 1908.

Emolumentele sunt: în bani gata 600 cor., cortel cu grădină de legumi și venitele cantonale. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese comitetului parohial din Cotigletii să se trimită subscrișului oficiu protopopesc din Oradea mare până la 23 Aug. (5 Sept.) a. c. având recurenții a se prezenta în s-ta biserică de acolo spre ași arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala ort. română din *Păușa*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 29 August (11 Sept.) 1908.

Emolumentele sunt: În bani 600 cor. cortel cu grădină; pentru școala de repetiție 40 cor. dela antistia comunală; venitele ștolare. Alesul va avea să provadă cantoratul fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. paroh. din Păușa să se trimită subscrișului oficiu protopopesc în Oradea mare până la 26 August (8 Sept.) a. c. având recurenții a se prezenta în s-ta biserică de acolo spre ași arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial*

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Se escrie concurs pe stațiunea învățătorescă dela școala ort. română din *Varviz* cu termin de alegere pe 23 August (5 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 1. În bani 160 cor. 2. 70 măsuri bucate 139 cor., 3. pământ arător 3 jug., 40 cor., cvartir cu grădină și ștolele cantonale.

Darea după pământ o va suportă alesul. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. paroh. din Varviz să se trimită subscrișului oficiu protopopesc în Oradea-mare până la 20 Aug. (2 Sept.) 1908, având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare spre ași arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci dela școala ort. rom. din *Spurcani*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 23 Aug. (5 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 480 cor. 2. Folosirea pământului 9 jugh. 1117 arător, prețuit în 120 cor. 3. Ștole 20 cor. 4. Dreptul de pășunat după 4 drb. vite 8 cor. 5. Cortel cu grădină, pentru instruirea adulților va primi remunerare deosebită. Alesul va avea să provadă și cantoratul. Dările după pământ le va suportă alesul.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. par. din Spurcani, să se trimită subscrișului oficiu ppsc în Oradea-mare, până la 20 Aug. (2 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala ort. română din *Bucuroae*, se escrie concurs cu termin de alegere pe 26 Aug. (8 Sept.) a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: În bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele cantonale. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursurile ajustate conform §-ului 61 din Regulament și adrese com. parohial din Bucuroae, să se trimită subscrișului oficiu protopopesc în Oradea-mare, până la 23 August (5 Sept.) a. c., având recurenții până la acest termin a se prezenta în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. 1—3

Nr. 985/1908

36 Pl.

Pentru îndeplinirea postului de *secretar* la Consistorul ortodox român din *Oradea-mare*, în mod definitiv, cu salariu de 2900 cor., și dreptul de penziune în cadrul statutelor fondului de penziune pentru funcționarii consistoriali, se publică concurs până la 17/30 August a. c.

Cine dorește a ocupa acest post, să-și înainteze recursul subsemnatului Consistor, provăzut cu documente :

- a) că e credincios al bisericii ort. române ;
- b) că e preot ori teolog cu examen de calificare preotească ;
- c) că e licențiat sau absolvent al facultății juridice sau celei de litere (filozofie) și ce limbi vorbește și scrie ;
- d) ce activitate publică a dezvoltat până acum, fie prin lucrări literare ori pe terenul școlar, sau administrativ.

Secretarul, în afară de agendele ordinare secretariali și cele prezidiale, va prevedea și referada în senatul școlar și cel episcopesc.

Oradea-mare, 1/14 Iulie 1908.

Consistorul eparhial gr.-or.
rom. din Oradea-mare.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de *prefect* la internatul gr.-or. rom. diecezan din *Beiuș*, se deschide concurs pe lângă următoarele condițiuni :

Recurenții pot fi teologi absolvenți, cu maturitate, ori absolvenți de vre-o altă facultate superioară.

Aceia, cari pot dovedi, că știu instrui și conduce cor vocal, sunt preferiți.

Petițiunile, cu documentele, pe cari pot să se bazeze, sunt a se înainta Rectorului internatului cel mult până la **6/19 August** a. c.

Salarul anual împreună cu acest post, în bani e 300 cor., apoi vipt, luminat, încălzit, serviciu și chilie mobilată.

Postul este a se ocupa la 17/31 August a. c.

Dat în Beiuș, (Belényes) la 2/15 Iulie 1908.

Rectoratul internatului gr. or.
rom. diecezan din Beiuș

—□— 2—3

Nr. 3832/1908.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna *Bucovăț*, (protopopiatul Timișorii) foașă a preotului Cornel Gherga, decretată de clasa primă, care parohie începe dela Nr. 1 și continuă incluzive Nr. 92 în stânga drumului ce duce spre Moșnița ; prin aceasta se scrie concurs din oficiu cu termen *de 30 zile* socotit dela prima publicare în organul oficios al diecezei. Ca reflectanți se admit și recurenții cu calificare de clasa a două

Beneficiul se compune din folosirea sesiunii parohiale, stole și birul uzuat, nu altcum și întregirea dela stat conform calificăției. Dările și ecvivalentul pentru sesiune le va solvi alesul.

Dela recurenți se cere calificăția prescrisă pentru parohii de clasa primă, eventual de a doua. Recurenții pe lângă observarea §-ului 20 din Reg. pentru parohii au a se prezenta în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant, tipic și oratorie.

Recursele sunt a se susține P. Oficiu protoprezbiteral al Timișorii cel mult până în ziua ultimă a espirării concursului.

Alesul va avea să provadă gratuit catehizarea în școala confesională alternativ cu celalt paroh.

A r a d, din ședința konzistorială dela 10/23 Iulie 1908.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de *cl. III* din *Buciumi-Topești*, ppiatul Orășii-mari, se scrie concurs cu termen de alegere pe **17/30 August** a. c.

Emolumentele sunt: 1. Dela Buciumi una sesie pământ parte arător parte pășune, dela 50 numere de case câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz și una zi de lucru. 2. Dela Topești 7 jughere pământ parohial, dela 50 nre de case câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz și una zi de lucru, dela ambele parohii ștolele îndatinat. Intregirea dela stat pentru preoții fără 8 clase 566 cor. 18 fil. Contribuția după pământul ales o va suportă preotul ales.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiilor din Regulamentul pentru parohii subsemnatului până la 15/28 August a. c., având până la alegere a să prezenta recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare la s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu : *Toma Păcala* pprezviter insp. școl.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala ort. română din *F. Oșorheiu*, se escrie concurs cu termen de alegere pe **15/28 August** 908.

Emolumentele sunt: 1. Dela comuna bisericăscă 400 cor. iar dela Ven. Konz. 200 cor. în numărari. 2. Cortel cu grădină de legumi precum și stolele cantonale îndatinat dela funcțiunile obveninde. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Dela recurenți să poștește ca recursele provăzute în senzul §-lui 61 din regulament și adresate com. paroch. din F. Oșorheiu să le aștearnă oficiului protopopesc în Oradea mare până la 12/25 August a. c. având recurenții până la termenul de alegere a-să prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în s-ta biserică de acolo spre a-si arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu : *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională ort. română din *Felcheriu*, se escrie concurs cu termen de alegere pe **16/29 August** 1908.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani gata 600 cor. 2. Pentru lemne de foc 60 cor. 3. Pentru conducerea școalei de repetiție dela antistia comunală 30 cor. 4. Venite ștolare. Alesul va avea să provadă cantoratul fără altă remunerațiune.

Dela recurenți să poștește ca recursele provăzute în senzul §-lui 61 din regulament și adresate com. paroch. din Felcheriu să le înainteze oficiului protopopesc în Oradea mare până la 14/27 August a. c. iar până la termenul de alegere a-să prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s-ta biserică de acolo, spre ași arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu : *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□— 2—3

Prin aceasta se escrie concurs pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala superioară cu cl. III—VI de băieți din comuna *Toracul-mare*, cu termen *de 30 zile* dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1. Salar în bani gata 1000 cor. și evincvenalele legale, dar numai după un timp neîntrerupt de 5 ani în aceasta comună. 2. Cvartir în natură, constător din două chilii, anticameră cuină, cămară și edificii laterale aparținătoare. 3. Pentru conferințele învățătoresci 30 cor. 4. Pentru scripturistica 10 cor. — La înmormântări alesul va participa perondat cu ceialți învățători pe lângă o taxă de 1 cor. fără pompă ; dela părăstase 1 cor. — Alesul va avea să îndeplinească și să conducă cântările

bisericești în strana dreaptă, a instrui pe școlari în rile cântă rituale și a conduce școala de repetiție cu băieții deobligati. — Dela recurenți se cere evaluarea cu calcul general distins ori bun, iar cei cu clase medii și conducători de cor vor fi preferiți. Capabilitatea de-a instrui și conduce cor vocal, au a o dovedi cu atestat dela respectiva comună bis. unde ca atare a instruit și condus cor vocal.

Recursele astfel ajustate cu toate documentele prescrise de lege și adresate com. par. din Toraculmare, au a se trimite P. O. D. Paul Miulescu protopop și inspector cercual de școale în Nagy-Komlós (Torontál), iar până la alegere reflectanții au a se prezenta în of. bis. spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par. dela 12 Iuliu n. (29 Iunie v.) 1908.

Pavel Cicală, m. p.
preș. com. par.

Nicolae Onciu, m. p.
inv. not. inter.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter
—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățatoresc dela școala gr.-or. rom. din *Tenke* (Tinca) comitatul Blhor, cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Bis. și Șc.“, pe lângă următoarea dotațiune:

1. Cvarțir acomodat, cu grădină de legume. 2. În bani numărari 230 cor. 3. 10 jugere pământ estravilan în valoare 80 cor. 1½ jug. cat. intravilan în preț de 50 cor. și 4 competențe învăț. 4. Stolele uzate.

Reflectanții au să se prezinte în biserică din Tinca spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recursurile lor ajustate conform regulamentului, și adresate comitetului parohial au să le subștearnă protopopului concerninte Nicolae Roxin în Méhkerék.

Dat în ședința com. par. ținută în Tinca la 2/15 Iulie 1908.

Nestor Popa
pres.

Romul Barbu
notar.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.
—□— 2—3

Prin strămutare devenind vacantă stațiunea învățătorească din *Medveș* (protoprezbiteratul Timișorii), pentru îndeplinirea ei definitivă să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele anuale sunt: 1. Dela comuna bisericizească în bani gata 400*) coroane și întregirea ce se va cere dela stat în cvota ce se va încuviința. 2. 5 jughere pământ. 3. Cortel liber. 4. 12 metri de lemne pentru trebuința învățătorului (8 metri pentru încălzitul salei de învățământ). 5. Pentru participare la conferință 12 cor. 6. Pentru scripturistică 6 cor. 7. Dela înmormântări unde va fi poștit 1 cor.

Reflectanții au să-și înainteze recursurile ajustate cu documentele de evaluare prescrise la P. On. oficiu protoprezbiteral în Temesvár-Gyárvaros. Alesul fără altă remunerație va avea să provadă cantul în sf. biserică și să compună socoțiile culturale. Recurenții vor avea să se prezinte însă nu în ziua alegerii în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par., ținută în Medveș la 24 Iunie (7 Iulie) 1908. Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb. *D. Traian Putici, m. p.*
inspector de școale.

—□— 2—3

*) În Nr. 28 a. c. din greșală de tipar s'a pus în loc de 400 cor. 800 cor. — cea ce prin aceasta se rectifică pentru Nr. 28.

Pentru întregirea definitivă a vacantului post de învățătoare dela școala populară confesională gr. or. rom. din *Belinț* și a vacantului post de învățător conf. gr.-or. rom. din *Brestovaț*, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

I. Cu postul de învățătoare din *Belinț*, până în 1 Iulie n. 1910, când se începe dotația după articolul de lege XXVII din 1907, sunt împreunate următoarele emolumente: 1. În bani gata 600 coroane; 2. pentru conferențe și scripturistică 20 coroane; 3. 12 metri lemne de încălzit sala și locuința și 4. Cortel în natură, constător din 2 chilii, bucatărie, cămară și grădină de legumi.

Dela reflectante, în vederea împrejurării că, aleasa din 1910—1 Iulie incolo are dotație foarte bună și că *Belințul* e comuna centrală din tract, să cere să aibă examenul de evaluare învățătorească cu nota „foarte bine“ și să fie capabilă a instrui pe fete și cântările bisericesti.

II. Cu postul de învățător din *Brestovaț* (Aga) sunt împreunate următoarele emolumente: a) În bani gata 81 cor. 60 fil.; b) în naturalii 720 litre grâu — prețuit în 81 cor. 60 fil. — și 720 litre cucuruz prețuit în 69 cor. 60 fil.; c) 4 jugere pământ, parte arător, parte fânaț, — prețuit în 80 cor.; d) pentru scripturistică 4 cor. și pentru conferențe 6 cor.; e) locuință liberă și grădină și f) dela înmormântări de prunci sub 7 ani 40 fil., și în sus și dela oameni mari 80 fil, iar cu liturgie 1 coroană.

Se observe că salariul se întregeste dela stat pe baza art. de lege XXVII din 1907, fiind în princip pus deja în vedere din partea înaltului ministeriu, având să primească alesul dela întărirea sa de învățător definitiv diferența dela dotația dată de parohie până la cea satorită prin legea provocată aci. Alesul nu poate cere dela parohie să-i anticipe această diferență sub nici un titlu.

Aleaul, tot pe lângă dotația specificată aci, dator să conducă și strana și să cânte la cununii.

Atât reflectantele la postul de învățătoare din *Belinț*, cât și concurenții la postul de învățător din *Brestovaț* (Aga), ambele din tractul *Belințului* (*Bélinc*, *Temes megye*), au să se prezinte odată în sf. biserică din respectiva parohie, spre a-și arăta desteritatea în cântare, acest din urmă și din tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb*,
protoprezbitor.

—□— 2—3

Pentru stațiunea învățătorească dela școala confesională ort. română din *Sintelec* să escrie concurs cu termen de alegere pe 16/29 August 1908.

Emolumentele sunt: 1. În bani numărari dela 95 numere de case à 4 cor. 360 cor. 2. Dela 95 numere case câte o jumătate măsură bucate 95 cor. 3. 16 jughere pământ arător și fânațe 60 cor. 4. Pentru lemne de încălzit 50 cor. 5. Venite ștolare. 6. Cortel cu intravilan. Alesul va avea să conducă școala de repetiție și să provadă cantoratul fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din regulament și adresate com. parohial din *Săntelec*, să vor înainta până la 14/27 August a. c. oficiului protopopesc în Oradea mare, având recurenții a să prezintă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□— 2—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala ort. română din **Stracoș**, se escrie concurs cu termin de alegere pe 17/30 August a. c.

Emolumentele sunt: In bani gata 440 cor., cortel cu grădină de legumi. Intregirea până la minimalul prescriș se va acoperi prin eventualul ajutor de stat. Alesul va avea să conducă strana și școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din Stracoș, sunt a se înainta oficiului protopopesc în Oradea-mare până la 15/28 August, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial*

In conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școl. —□— 2—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala confesională ort. română din **Voivozi**, se escrie concurs cu termin de alegere pe 19 August (1 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: In bani gata 600 cor., cortel și grădină de legumi. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. parohial din Voivozi, sunt a se înainta oficiului protopopesc în Oradea-mare, până la 17/30 August a. c. având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcala* ppreziter insp. școlar. —□— 2—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala ort. română confesională din **Suiug**, se escrie concurs cu termin de alegere pe 19 August (1 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: In bani gata 600 cor., cortel și grădină de legumi. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din Suiug, să se înainteze oficiului protopopesc până la 17/30 August a. c., în Oradea-mare, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial.*

In conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școlar. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești din **Văsoaia**, se publică concurs cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare, pe lângă următoarele emolumente: 1. In bani gata 200 cor. 2. 1/2 sesie de pământ 40 cor. 3. 10 șinice bucate jumătate grâu, jumătate cucuruz 100 cor. 4. 8 stângini de lemue din cari se va încălzi și școala 64 cor. 5. Conferința 12 cor. 6. Scripturistica 8 cor. 7. Locuință și grădină.

Ceice reflectează la acest post sunt pofțiți a-și trimite recursesle lor instruite cu toate documentele prescise și adresate com par. la oficiul pprezv. în Buttyin, având a se prezenta în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, având a providea și cantoratul fără altă remunerație.

In conțelegere cu: *Trăian I. Magier* pprezv, insp. școl. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Curtici**, devenind vacant prin penzionarea învățătorului Florian Cioara, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 1000 cor. 2. Cvartir liber cu 3 chilii, băcătarie, grădină intravilan și celelalte aparținătoare. 3. Pentru conferință 20 cor. 4. Scripturistica 14 cor. 5. Dela inmormântări unde va fi pofțit 2 cor., și 6. Cvinevenalul legal.

Alesul este îndatorat să conducă strana în Dumineci și sârbători, să instrueze pruncii în cântările rituale și să țină școala de repetițiune fără altă remunerațiune.

Ceice vor dovedi că sunt harnici de a înființa și conduce corul vocal, vor fi preferiți.

Recursele ajustate cu documentele recerute și adresate com. par. să se subștearnă P. On. Oficiu protopopesc din Chișineu (Kisjenő), iar dela recurenți se recere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică. spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședința com., par. ort. rom. ținută în Curtici la 29 Iunie 1908.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Dr. Ioan Traileșcu* protoprezviter. —□— 2—3

In urma încuviințării Ven. Conzistor din Oradea-mare, dtto 1/14 Iulie, 1908 Nr. 1442 B, pentru îndeplinirea vacantei parohii de c. III din **Botean**, protopopiatul Peșteșului, prin aceasta se publică concurs, Cu termin de alegere pe 17/30 August.

Emolumentele: 1. Casă parohială, cu două chilii culină și supraedificatele de lipsă. 2. 22 jugh. pământ, parte arător, parte fânaț. 3. Stolele uzuale și anume: prohodul mic 2 cor.: mare: 4, 6, — 12 cor. botez 1 cor.; festanie dela 1 — la 2 cor.; birul dela fiecare număr de casă: 1 vică sau în bani: à 2 cor. 4. Intregirea dotației dela stat, conform ecalificațiunei alesului.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și înainteze petițiile lor ajustate conform dispozițiilor regulamentare, subscrisului protoprezbiter în Mezötelegd, și cu stricta observare a §-ului 20 din Regulamentul pentru parohii, anul 1906, să se prezinte în vre-o Duminecă, ori sârbătoare, în sfânta biserică din Botean, spre a-și arăta dexteritatea în slujba dumnezeiască, în cant și tipic.

Comitetul parohial.

Teodor Popa

adm. par. preș. com. par.

Ioan Hadade

notar com. par.

In conțelegere cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter. —□— 2—3

Pe baza încuviințării Vener. Consistor dieezan Nr. 7134/1907 prin aceasta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficioasă pentru postul de capelan temporal pe lângă deficientul paroh George Leuca din **Mădrigești-S. Buceava**, pprezviteratul Hălmagiului parohia e de *cl. III.*

Emolumentele sunt: I. Dela parohia Mădrigești. 1. Jumătate din sesiunea parohială de 34 jugh. arător și pășune, de după care contribuțiunile va avea să solvească alesul pe jumătate. 2., jumătate din birul parohial care face 1 măsură de cucuruz sfărmat după fiecare nr. de casă. 3., jumătate din stolele indatinate. II. Dela filia S. Buceava, jumătate din 70 măsurii cucuruz bir parohial și stolele indatinate. III casa parohială rămâne în uzufructul parohului, deci capelanul are să se ingrijească de cvartir pe spesele sale.

Doritorii de a ocupa acest post sunt pofțiți să-și subștearnă recursesle lor ajustate conform regulamentului pentru parohii și adresate com., parohial din Mădrigești-S. Buceava săle subștearnă în terminul indicat pe calea P. On. Oficiu pprezviteral în Hălmagiu.

(Nagyhalmagy). Recurenții sunt avizați ca în senzul §-lui 20 din regulamentul pentru parohii să se prezinte sub durata concursului în s. biserică din Mădrigești pentru a oficia, respective a cuvânta și cânta făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului parohial din Mădrigești-S. Buceava dela 17/30 Ianuarie 1908.

George Leuca,
paroh preș. com. par.

Ioan Popa,
inv. not. com. par.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de paroh din *Ohaba sârbească*, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: a) sesiunea parohială din 32 jugh, o parte la șes, și trei la deal, și 800□ grădină, b) bir preotesc una măsură cucuruz sfărmat dela fiecare nr. de casă și stolele uzuale, c) întregirea dotației dela stat, după evalueația alegândului preot.

De locuință are a se îngriji alesul preot pe sepele sale, căci parohia nu dispune de locuință. Sarcinile publice le va suportă preotul.

Dela recurenți se pretinde ca recursurile ajustate conform Regulamentului, adresate comitetului parohial să le subștearnă Oficiului protopopesc din Lipova precum și a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică din Ohaba sârbească, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale, precum a se face cunoscut poporului, pe lângă obseuarea dispoz. §-lui 20 din Regulament pentru parohii.

Deși parohia în senzul Regulamentului este de **clasa II** se admit în candidare și recurenți cu evalueațiune de cl. III-a.

Dat din ședința comitetului parohial din Ohaba sârbească, ținută la 11/24 Mai 1908.

Costa Tidor
președ.

Andrei Șandru
notar.

În conțelegere cu: *Ioan Cimponer* adm. pprezvitral

—□—

3—3

Amăsurat decisului Ven. Consistor de dtto 16/29 Iunie a. c. Nr. 3183/1908, prin aceasta se publică din oficiu concurs pe parohia de **cl. III** din *Bulza*, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Folosirea unei sesiuni parohiale. 2. Birul și stolele uzuale în aceea comună. 3. Întregirea dotației dela stat, conform evalueațiunii celui ales. Darea, eivalentul și alte sarcini publice, va avea a le suportă alesul din al său propiu.

Recurenții au să-și înainteze recursurile lor ajustate conform Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Bulza, la Oficiul protopopesc al Lipovei, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în cele rituale.

Lipova, 1/14 Iulie 1908.

Ioan Cimponer adm. pprezvitral

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești-cantorale din *Dobroț*, (pprezv. Hălmagiului) prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Bis. și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata din cassa culturală dela Dobroț 142 cor., dela Leauț 142 cor., și dela Oberșia 160 cor. de tot 444 cor. 2. Lemne focali pentru școală și învățător 3 stângini. 3. Spese de conferință 20 cor. 4. Scripturistica 10 cor. 5. Dela inmormântări mari unde va fi poftit 1 cor. 6. Întregirea la 1000 cor. să va cere dela stat la timpul său.

De locuință se va îngriji alesul pe sepele sale până la edificarea școlii.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca să-și subștearnă până la termenul sus indicat recursurile lor instruite conform Regulamentului și adresate com. par. din Dobroț-Leauț, pe calea P. O. Oficiu pprezvitral din Nagyhalmagy și sub durata concursului să se prezinte în s. biserică din Dobroț ori Leauț spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, făcându-se cunoscut poporului.

Dobroț, 10 Iulie n. 1908.

Nicolae Dălvu
par. preș. com. par.

Iosif Indrieș
not. com. par.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru postul de învățător-cantor la *Miersig*, pprezvitralul Tinca cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“ pe lângă următorul salariu:

1. Bani 700 cor., plătiți în rate trei lunare. 2. cvartir cu 2 chilii, cuină, grădină și aparținătoarele. 3, pentru conferințe 10 cor. 4, stolele îndatinate, 5, pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ lemne 6 metri și bani 30 cor. Drept de cvincvenal după un serviciu de 5 ani prestat în aceasta comună.

Recursurile provăzute cu documentele regulamentare și adresate com. par., sunt a se subșterne P. On. Domn Nicolae Roxin pprezviter în Mėhkerék, cottul Bihor, iar recurenții au a se prezenta în vre-o Duminică în s. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința com. par. gr. or. român ținută în Miersig la 22 Iunie (5 Iulie) 1908.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătorec-cantorale, dela școala gr. or. română din *Siti-telec*, ppiatul Tinca cottul Bihor, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă, pe lângă următorul salariu: 1. Cvartir liber cu grădină de legume. 2. 14 jughere catastrale pământ arător și fanaț, ori 300 cor., solviți în rate 3 lunare anticipative. 3. Bani numerari 300 cor. solviți anticipative. 4. Stolele cantonale 40 cor. 5. Dela comuna politică 36 cor., pentru încălzitul școlii. 6. La conferință premiatură și viatic. Alesul va solvi toate dările publice pentru-ce va avea drept de pășunat.

Reflectanții vor avea a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale, iar recursurile ajustate conform regulamentul au să le subștearnă adresate com. par. P. On. Domn Nicolae Roxin protoprezviter în Mėhkerék.

In fine se avizează că alesului să asigure cvinvenalul conform legii școlare, numai din ziua introducerii în oficiu, ceace reflectanții au să recunoască în declarațiune în scris că primesc aceasta condiție.

Dat în ședința comitetului parohial ținută în Sititelec, la 24 Mai n. 1908.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci din *Moroda*, se escrie concurs, cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental 600 cor. 2. Pentru conferință și Scripturistică 20 cor. 3. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., iar cu liturgie 2 cor. 4. Cvarțir și grădină. 5. Intregirea salariului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți, ca rugărilor ajustate cu documentele prescise, să le subștearnă în terminul de sus P. On. Oficiu ppeș gr. or. rom. din Borosjenő (com. Arad), având a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arătă dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial din *Moroda*, ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 1908.

Nicolae Morodan
preș. com. par.

Nicolae Sârb
not. com. par.

In conțelegere cu: *Ioan Georgia* protoprezviter.

—□—

3—3

In senzul concluzelor Consistoriale de sub Nrii. 1831 și 2903 din 1907, pe baza hotărîrii comitetului din 15/28 l. c. pentru parohia *Drăgoteni*, se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Pământ parohial 3 jugh. catastrale. 2. Bir preoțesc 56 cor. 3. Stolele îndatinate. 4. Intregirea dotației dela stat.

Totodată se escrie concurs și pentru stațiunea învățătorescă, pe lângă salar de: 300 cor. locuință cu grădină, lemne de foc, stole cantonale și ntregire dela stat.

Recurenții vor avea a-și trimite recursele cu documentele recerute la subsrisul în terminul prescrist.

Beiuș, la 16/29 Iulie 1908.

In conțelegere cu: *Vasilie Papp*. protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala din *Hotar*, pprezviteratul Vașcău, prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: In bani 300 cor., cvarțir și grădină, cătră care sumă la timpul său se va cere întregire dela stat.

Ceice doresc a ocupa acest post sunt poftiți a-și trimite rugărilor lor în termin regulamentar și instruite în regulă subsemnatului în Segyest p. u. Rieny, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare sunt poftiți a se pre-

zentă în s. biserică din *Hotar*, spre a-și arătă dexteritatea în tipic și cântare.

Moise Popoviciu adm. protoprezviteral.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. ort. română din *Poeni de jos*, protoprezteratul Vașcăului, prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă

Emolumentele împreunate cu acest post sunt în bani 140 cor. 9 cubule bucate à 10 cor. și 24 metri lemne prețuiți în 96 cor. din care lemne se va încălzi și sala de învățământ, două vici fasole 6 cor., venite cantonale 30 coroane.

Ceice reflectează la acest post sunt poftiți a-și trimite rugărilor lor, instruite conform regulamentului școlar, în Segyest p. u. Rieny subsemnatului, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare sunt poftiți a se prezentă în s. biserică din *Poeni de jos*, spre a-și arătă dexteritatea în cântare și tipic.

Moise Popoviciu adm. protopezviteral.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

In urma incuviințării Ven. Consistor de dtto 30 Iunie (13 Iulie) a. c. Nr. 4363/1908, se publică licitațiune minuendă pentru repararea bisericei și a gardului din comuna *Cuvin*, ppiatul Radna.

Terminul de licitațiune se defige pe Duminecă, **27 Iulie (9 August)** a. c. la 2 ore p. m în localitatea școalei.

Prețul de esclamar 3013 cor. 39 fileri.

Doritorii de a licită au se depună în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile vadiu de 10% dela prețul de esclamar.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a primi pe acel reflectant în care va avea mai multă încredere.

Proectul de spese, precum și condițiunile de licitațiune să pot vedea la oficiul parohial din loc în orele oficioase.

Intreprinzătorii nu pot pretinde diurne ori spese de călătorie pentru prezentare și participare la licitațiune.

Cuvin, din ședința comitetului parohial rom. orf. ținută la 3/16 Iulie 1908.

Teodosiu Moțu
președinte.

Dimitrie Popoviciu
notar.

—□—

3—3